

SVAR IGÅR

Redaktör: Lars Rombo

Nr 296, utskrivet v 3 2019

Kära läsare!

Känns nästan lite uttjatat med alla Svar Igår-mail men nu har läsekretsen önskat mail varannan vecka och då fortsätter vi i stort sett med detta också i år.

Den kapade länken www.reseradet.se är fortfarande aktiv och fortfarande lika full av felaktigheter. Varna era resenärer från att använda den!!

Vi påminner alla er som inte besökt vår nya hemsida att göra det. Ni hittar den på www.reseradet.com/nysajt. Vi har även med detta Svar igår bifogat instruktionen för att komma igång med den nya hemsidan. I samband med utskick av detta nummer påbörjar vi avveckling av vår gamla hemsida. Först ut att försvinna är Malaria- och Gula feberkartor. Ni hittar dem förstås på den nya hemsidan, nu på respektive lands sida.

Och varje vecka tillkommer fler fall av EBOLA i Kongo - nu mer än 600. Fortfarande begränsad epidemi till nordöstra delen av landet men Uganda ligger nästgårds och många reser över gränsen i båda riktningarna.

Fråga: Vi har uppdagat att det givits Synflorix i stället för Pneumovax till patient. Hur tänker vi nu? Prevenar 13 om 2 mån eller kan vi ge Pneumovax ändå?

Svar: Tja, det som har hänt har hänt även om det är utanför indikationen och inte likvärdigt med Pneumovax eller Prevenar. Jag skulle göra på samma sätt som med Prevenar och vänta minst 2 mån och då ge Pneumovax för att bredda antalet serotyper.

Fråga: Man 74 år ska resa till Gambia om 5 dagar. Stannar en vecka. Bör vi vaccinera mot gula febern även om det tar cirka tio dagar innan

effekt och risk för influensasymptom mitt i resan och den höga åldern till trots?

Svar: Här har du ett problem och du kan inte hjälpa att han kommer sent. Jag skulle informera om att vi inte hinner bygga upp ett fullgott skydd och att han åker på egen risk. Intyg behövs inte om han flyger direkt från Sverige.

Fråga: I FASS står det angående Vaxigrip tetra att barn under 9 år som tidigare inte vaccinerats ska ha en ny dos tidigast efter 4 veckor. Tycker att det är en knepig formulering. Vad innebär "inte tidigare vaccinerats", jag tolkar det som att alla barn under 9 år ska vaccineras två gånger då ingen tidigare vaccinerats mot årets säsongsinfluensa. Tänker jag rätt då?

Svar: Jag skulle formulera detta annorlunda, dvs bara ge en dos om man tror att barnet haft influensa i livet vilket är sannolikt om barnet är 9 år.

Fråga: Om en pat har fått något pneumokockvaccin i annat landsting, men ej vet precis när eller vad som givits och nu önskar tillägg om möjligt - hur göra? Pat har haft lungcancer, har KOL och önskar allt som går att få. Om Prevenar givits kan ju Pneumovax ges nu. Om Pneumovax givits kan ju Prevenar ges nu. Men hur gör man om man ej vet..? Har kontaktat dåvarande VC men de kan endast se att pat fått influensavaccin vid två tillfällen de senaste åren.

Svar: Räkna med att det är Pneumovax om din kund inte vet om att hen är riskperson som fått ngt "extra fint" förut. Tillägg: Minst ett år efter Pneumovax innan Prevenar kan ges.

Fråga: Har en fråga angående en pojke född 2006. Pojken fick en dos Havrix Pediatrik 2012, därefter ej någon mer. De vill nu att han skall vaccineras med Twinrix. Hur skall jag tänka? De hade fått besked från annan enhet att han skulle behöva börja om med vaccinationerna då han var

så ung och det hade gått >5 år sedan han fick sin Havrix. Stämmer detta?

Svar: Det stämmer inte att han måste börja om. Ge två Twinrix Ped med en månads mellanrum och avsluta med en Engerix Ped efter 6 mån.

Fråga: En kille född -95 som ska backpacka i Sydamerika minst 3 mån. Uppger att han fick bitt från apa i Asien 2016 och fick därefter 5 st postexponeringsprofylaxsprutor mot rabies i olika länder i Asien. Han undrar om han har skydd kvar efter dessa och om han rekommenderas ta preexponeringsprofylax nu inför den här resan. De ska ej arbeta med djur/skogsbruk.

Svar: Hans fem doser duger bra som pre-expositionsproylax men blir han exponerad krävs ändå två doser dag 0+3.

Fråga: Har ett par i 70-årsåldern som ska resa till Mexico och fick Havrix 2 doser för 30 år sedan. (Har fått mot Hepatit B senare.) Ska de ha en påfyllnadsdos nu? Räcker det med en?

Svar: I mitten av 1990-talet ändrade man från 3 till 2 dubbla doser. Har de fått 1440 är allt OK, ge annars en dos till. Tillägg: Mer än 95 % är skyddade efter 30 år och två doser 1440 men det är inte hundra procent så är det någon som är extremt orolig kan man förstås ge en booster.

Fråga: En person fick 2 doser av Engerix 2010 och 1 dos Twinrix 2016. Vad bör han nu erhålla för fullgott skydd mot både hepatit A och B?

Svar: Tyvärr trassligt med hepatit A. Han har bara fått en halv dos. Snyggast är att ge honom två doser Havrix ped med 6 mån mellanrum.

Fråga: Har en ung kvinna som skall resa till Sydostasien till jul i totalt 10 veckor. Har fått en dos Twinrix för cirka två månader sedan, drabbades efter 1-2 dagar av svullnad av överläppen samt efter ytterligare någon dag av urtikariella utslag runt handlederna. Läppsvullnaden har därefter återkommit 3-4 gånger. Remitterats hit för bedömning. Tar idag en serologi för att se om hon redan uppnått skyddande antikropps nivå mot hepatit A. I annat fall kanske bäst att komplettera med gammaglobulin innan avresa. Eller vågar man ge

separata vaccin mot hepatit A resp hepatit B? Eller fortsätta med Twinrix?

Svar: Svårt! Tidssambandet talar starkt för vaccinreaktion och eftersom urtikaria finns med skulle jag inte våga ge fler Twinrix. Inte heller separata vacciner. Skyddseffekten av en halv A-dos som i Twinrix räcker förmodligen något så när men absolut inga garantier. Begreppet Sydostasien är diffust men skall man åka runt i Kambodja, Burma m.m. så rekommenderar jag gammaglobulin för säkrare skydd. Ett alternativ är remiss till allergologmottagning med bön om hjälp och då bara ge ett vaccin per dag och börja med en halv dos hepatit A som i Havrix ped så har hon fått bra A-skydd i minst ett år.

Fråga: Jag har en familj som reser till Kenya och Tanzania i sammanlagt en månad över jul och nyår. Mamman hoppas bli gravid. Visst ska hon då få Doxycylin som profylax? Dottern är 6 år och väger under 40 kg, i FASS stod det då att Malastad ej rekommenderas. Stämmer det? Vad ska vi erbjuda henne då, Lariam?

Svar: Ge doxy till presumptivt gravid mor och Malastad/Malarone junior till dotter. Dos till dotter enligt Reserådet.

Svar på förra månadens fall:

"En kvinna som bokat en resa till Kenya, Mombasa. Har nu fått reda på att hon är gravid och undrar så klart över vaccinationer. Idag är hon i v. 13 men kommer att vara i v. 21 när de åker. Det är ju malariaprofylax och gula febern-vacciner jag tänker främst på. Gula Febern-vaccinet behöver man inte väl om man enbart befinner sig i Mombasa? Där kanske man kan skriva ett intyg... Vad gäller malariaprofylax, är det Doxycyklin som gäller efter v. 20?"

Svar: Tvärtom. Doxycyklin som längst fram till vecka 20. Sedan är det Lariam som gäller. Flyger hon direkt via Nairobi behövs inget intyg om gula febern.

Månadens fall:

Innehåller Influvac Tetra kvicksilver eller Tiomersal som konserveringsmedel?